

die zich een vertrouwensfeer van eenigen omvang heeft geschapen, buiten het crediet-vraagstuk om van waarde kunnen zijn voor diens cliënten; en waarin hij jegens derden door zijn onafhankelijkheid van bepaalde belanghebbenden invloeden kan doen gelden, welker werking wordt gemist of verzwakt bij het bestaan eener verhouding als die tusschen den accountant-bankbeambte en zijn directie.

Contrôle vanwege de bank kan de gewone accountantscontrole naar mijn overtuiging niet vervangen. Zij blijft, wat haar nuttig effect betreft, ook bij vakkundige uitoefening beperkt tot het enge gebied der crediet-verleening en mist daardoor in vele opzichten economische beteekenis, waaraan de arbeid van den public-accountant voor een groot deel zijn waarde ontleent.

Bovendien gelden bij de controle door de banken de bezwaren der beroepsuitoefening in den vorm eener naamlooze vennootschap, waarop reeds jaren geleden de aandacht is gevestigd; de verantwoordingsplicht van den accountant-bankbeambte jegens zijn directie en jegens de vennootschap, in dienst waarvan hij werkt, doet verhoudingen ontstaan, die met de natuurlijke eischen van geheimhouding en onafhankelijkheid kwalijk in overeenstemming te brengen zijn.

Bij gelijken arbeid, wat aard en omvang aangaat bij doeltreffende controle, derhalve een verschil van niet te onderschatten beteekenis in nuttig effect en aantrekkelijkheid voor den cliënt. Mij dunkt, dat hierbij de keuze op economische gronden ten gunste van de uitoefening der controle in het vrije beroep moet uitvallen. Mindere waarborgen biedt deze arbeid ten opzichte van dien der eigen controle-afdeelingen in beginsel zeker niet; het door de banken nagestreefde doel kan ten minste evengoed door tusschenkomst van een public-accountant worden bereikt. Noemenswaard duurder is hij evenmin, terwijl tegenover het geringe kosten-verschil, waarvan hier sprake zou kunnen zijn, voor den cliënt zóó groote voordeelen staan, dat de schaal, bij afweging van nut tegenover kosten, ongetwijfeld ten gunste van het vrije beroep overslaat.

Met moet zich intusschen neerleggen bij hetgeen de banken, die zich de luxe eener controle-afdeeling veroorlooven, in haar eigen belang meenen te moeten doen, al kan de wensch worden uitgesproken, dat op den duur het inzicht in de juiste richting zal worden gewijzigd. Geen vrede kan men echter hebben met het feit, dat sommige banken er bewust naar streven, om credietnemers, die op bredere gronden dan alleen het gemakkelijken der verhouding tot hun bank de controle der administratie van hun bedrijf aan een public-accountant hebben opgedragen, te brengen tot vervanging der bestaande controle door die vanwege de bank. Inderdaad komen, zooals practisch is gebleken, deze „uitwassen” voor; men kent aan den arbeid van den bestaanden accountant voor zichzelf geen waarde toe, controleert ook zelf, brengt daarvoor een bedrag in rekening en eindigt met het advies, den particulieren accountant te ontslaan, omdat de bank „het toch ook zelf moet doen” en dubbele controle-kosten behooren te worden vermeden. Waarbij er dan terloops op wordt gewezen, dat de bank het bovendien „goedkooper doet”.

De meeste banken in ons land doen gelukkig aan dergelijke praktijken niet mee en ontslaan haar cliënten, die hun administratie door een te goeder naam bekend staand accountantskantoor doen controleeren, van de verplichting, om zich ook nog eens afzonderlijk door de bank te doen controleeren; naar men ervaring neemt men met periodieke besprekingen tusschen een bank-deskundige en den accountant als regel genoeg. Mijn opmerking geldt derhalve slechts uitzonderingen. Ik achtte de zaak echter van voldoende beteekenis, om daarop aan het slot van mijn artikel nog even de aandacht te vestigen.

H. R. R.

ACCOUNTANCY IN DE VEREENIGDE STATEN VAN AMERIKA

Uit een onderhoud, dat ik eenigen tijd geleden met een der vooraanstaande leden van het „Nederlandsch Instituut van Accountants” had, bleek mij dat de accountant hier te lande weinig weet omtrent de organisatie, praktijk en opvattingen zijner Amerikaansche collega's. Amerikaansch hier bedoeld als behoorende tot de Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Ik heb er toen enkele Nederlandsche werken over de geschiedenis en de praktijk van het beroep op nageslagen en vond werkelijk zeer weinig en dan nog onvolledige, soms onjuiste gegevens omtrent Accountancy in Amerika. De schrijver die, alhoewel zeer vluchtig, de werkelijke Amerikaansche toestand het dichtst benadert is *J. J. M. H. Nijst* in zijn leerboek van Accountancy, uitgave 1923.

Doel van deze bijdrage is mijne collega's zoo volledig mogelijk in te lichten omtrent den Amerikaanschen public accountant, zijne opleiding, organisatie, werkwijze en zijne positie in het Amerikaansche bedrijfsleven.

GESCHIEDENIS

Accountancy is misschien wel het eenige beroep dat niet door Europeanen van Europa uit in de Vereenigde Staten is binnen gedragen. Reeds in de eerste helft der 19de eeuw kende het Amerikaansche bedrijfsleven zogenaamde „comptrollers”, die aan een onderneming verbonden, belast waren met het nazien der rekeningen, controle over bescheiden en staten die door de boekhouding aan de directie der onderneming verstrekt werden, maar deze comptrollers traden niet op in de uitoefening van een vrij beroep, gereguleerd door wetten en bepalingen. Hunne positie was die van een beter soort kantoorbediende.

Het is *Charles Waldo Haskins*, die de grondslag legde voor het vrije beroep van public accountant in de Vereenigde Staten.

Zijne korte biografie moge hier volgen:

Hij werd geboren in Brooklyn in 1852 en studeerde daar aan de Polytechnische School. In 1867 kwam hij in betrekking bij de North River Construction Company en gaf reeds van den aanvang blijk van ongewone belangstelling in de administratie der maatschappij. Daarna maakte hij een reis naar Europa en was gedurende enkele jaren in Frankrijk, Engeland en Duitschland op technisch gebied werkzaam. Teruggekeerd in de Staten werd hij in het bankbedrijf van zijn vader opgenomen doch ging spoedig over naar de North River Construction Company, waar hij de functie van „general bookkeeper and comptroller” gedurende eenige jaren bekleedde en een groote ervaring van het controlewezen opdeed. In dezelfde positie werd hij nadien werkzaam bij de West Shore Railway en toen deze maatschappij door de Van der Bilt trust werd opgeslokt vestigde *Haskins* zich als public accountant te New-York in het jaar 1885.

Zijne reputatie en capaciteiten waren reeds bij de grootste bedrijven in de Staten bekend en als public accountant kreeg hij niet alleen opdrachten van handels- en industriële ondernemingen maar werd ook aangezocht tot controle van en advies in de budgetten van verschillende Staten en Gemeenten. De Amerikaansche Senaat benoemde in 1893 een Commissie ter verbetering van de Administratieve en Financiële Organisatie der Vereenigde Staten. In deze z.g. „Doekery Commission” had *Haskins* als administratie-expert zitting naast nog een andere public accountant *E. W. Sells*. Deze twee accountants bleken al spoedig de meest vooraanstaande leden der Commissie te zijn en in het rapport door den voorzitter en leden uitgebracht, werd dan ook eenparig erkend, dat zij *alleen* in staat geweest waren de oude methode minutieus te analyseeren en praktische betere werkwijzen te ontwerpen. Bij de toepassing der nieuwe methoden bleek dat de Staat een bezuiniging van \$ 600.000 per jaar

bereikte. In 1896 na voltooiing van den arbeid der Commissie werd de firma Haskins & Sells in New-York opgericht.

De oudste accountantsvereniging der Vereenigde Staten is de Institute of Accountants in 1882 te New-York opgericht. Deze vereeniging is echter uitsluitend op theoretisch wetenschappelijk gebied binnen de grenzen van het beroep werkzaam. Den 20sten Augustus 1887 werd ook in den staat New-York de American Association of Public Accountants opgericht en beoogde, altijd volgens hare statuten, alleen de beste en bekwaamste accountants in zich te vereenigen. Aan deze beide vereenigingen is de wettelijke regeling van het accountantsberoep in Amerika te danken.

WETTELIJKE REGELING VAN HET BEROEP

In 1895 ontwierpen de bovengenoemde vereenigingen wetsbepalingen ter regeling van het beroep van public accountant. Het ontwerp kon in dat jaar geen meerderheid van stemmen in het Parlement van den Staat New-York verkrijgen, zoodat pas in 1896, hoofdzakelijk als gevolg van *Haskins* activiteit in deze richting de „Act to regulate the profession of Public Accountants” op 17 Augustus wetskracht kreeg.

The Certified Accountants' Act Laws of New-York, 1896, ch. 312.—

An Act to Regulate the Profession of Public Accountants.

1. Any citizen of the United States, or person who has duly declared his intention of becoming such citizen, residing or having a place for the regular transaction of business in the State, being over the age of 21 years and of good moral character, and who shall have received from the Regents of the University a certificate of his qualifications to practise as a public expert accountant as hereinafter provided, shall be styled and known as a certified public accountant; and no other person shall assume such title, or use the abbreviation C.P.A., or any other words, letters or figures to indicate that the person using the same is such certified public accountant.

2. The Regents of the University shall make rules for the examination of persons applying for certificates under this act, and may appoint a board of three examiners for the purpose, which board shall after the year 1897 be composed of certified public accountants. The Regents shall charge for examination and certificate such fee as may be necessary to meet the actual expenses of such examinations, and they shall report annually their receipts and expenses under the provisions of this act to the State comptroller and pay the balance of receipt over expenditure to the State treasurer. The Regents may revoke any such certificate for sufficient cause after written notice to the holder thereof and a hearing thereon.

3. The Regents may in their discretion, waive the examination of any person possessing the qualifications mentioned in No. 1, who shall have been for more than one year before the passing of this act, practising in this State on his own account, as a public accountant and who shall apply in writing for such certificate within one year after the passing of this act.

In een nieuwe wet (New-York Laws 1901, Chapter 343, wordt deze aanvraagtermijn tot 1 September 1901 verlengd.

4. Any violation of this act shall be a misdemeanor.

5. This act shall take effect immediately.

Volgens 2 moeten dus de Commissieleden de bepalingen omtrent de examens en de regeling der examens vaststellen. Bij de eerste wet in 1896 verschenen de volgende bepalingen. Bij alle wetten later door de verschillende staten uitgevaardigd vindt men soortgelijke bepalingen, die later wel eens in ondergeschikte punten verandering ondergingen maar die naar den geest heden nog van kracht zijn.

REGENTS' NOTES ON THE LAW

1. The use of the abbreviation C. P. A. or any other words,

letters or figures to indicate that the person using the same is a certified public accountant is prohibited except to those holding Regents' certificates.

2. The three examiners are appointed to serve for one year. Since 1897, the board has been composed of certified public accountants.

3. Certificates will be revoked for cause.

4. The full C. P. A. certificate is only granted to those at least 25 years of age, who have had three years satisfactory experience in the practice of accounting, one of which shall have been in the office of an expert public accountant.

5. Candidates having the required preliminary education and passing the required examinations, but lacking the age or the three years experience required for the full C. P. A. certificate, may be certified as junior accountants under the same conditions as to residence and character.

6. Two examinations in January and in June, are held annually. There are three sessions of three hours each, and one of four hours:

Theory of Accounts	three hours
Practical accounting	four hours
Auditing	three hours
Commercial Law	three hours

(Vergelijk het hoofdstuk „Opleiding” in dit artikel, waar de tegenwoordige examenprogramma's vermeld worden).

7. Candidates must complete all four subjects at a single examination as required in medicine.

Deze bepaling geldt nog voor de tegenwoordige meer uitgebreide examens.

8. Candidates for either the C. P. A. or the junior accountant certificate must be more than 21 years of age and of good moral character. They must pay a fee of twenty five dollar, and must have the Regents' academic diploma or its equivalent as prescribed for other professional examinations.

9. The Regents will accept as fully equivalent to the academic diploma any one of the following:

a. a certificate of having successfully completed at least one full year's course of study in the collegiate department of any college or university registered by the Regents as maintaining a satisfactory standard.

b. a certificate of having passed in a registered institution examinations equivalent to the full collegiate course of the freshman year, or to a completed academic course.

Three full academic years of satisfactory work may be accepted as a high school course till August 1 1896, when four full academic years will be required.

c. Regents' passcards for any 48 academic counts or any Regents diploma.

d. A certificate of graduation from any registered gymnasium in Germany, Austria or Russia.

e. A certificate of the successful completion of a course of five years in a registered Italian ginnasio and three years in a liceo.

f. the bachelor's degree in arts or science, or substantial equivalents from any registered institution in France or Spain.

g. any credential from a registered institution or from the government in any state or country which represents the completion of a course of study equivalent to graduation from a registered New-York high school or academy, or from a registered Prussian gymnasium.

Application should be made at least ten days in advance to College Department, University of the State of New-York, Albany, N-Y.

Dit waren dus de eerste bepalingen door de Regenten aangenomen. De Staat New-York had de eerste stap in de goede richting gedaan en spoedig volgden de andere Staten: Pennsylvanië den 29 Maart 1899, Maryland 10 April 1900, Californië 23

Maart 1901, Illinois Mei 1903, Massachusetts Maart 1903, Washington Maart 1903, New Jersey April 1904, Michigan Mei 1905, Minnesota Mei 1905, Wisconsin Augustus 1905, Kansas September 1905, Texas September 1906, Florida October 1906, Iowa Maart 1907.

In bijna alle wetten der verschillende Staten kan men de bepaling vinden dat alleen zij den titel van Certified Public Accountant mogen voeren, of de verkorting C. P. A. bij hun naam, die

1. een „good moral character” bezitten en ouder zijn dan 21 jaar;
2. een Universiteitsdiploma of een getuigschrift hunner bekwaamheid door een erkende vereeniging uitgereikt, bezitten.
3. bewijzen van practische werkzaamheid als accountant kunnen overleggen.

Alle Staten hebben nu een wettelijke regeling van het beroep, alleen was het vóór 1916 niet duidelijk of de bevoegde accountant in de eene staat ook als C. P. A. voor de wet, beschouwd kon worden in eene andere staat, waarvan hij niet het „certificaat” bezat. Dit is anders geworden na de oprichting van het American Institute of Accountants in dat jaar. Reeds vóó 1916 hadden de staten New-Jersey en Illinois uitdrukkelijk in hunne wetsbepalingen vastgelegd dat de C. P. A. uit een andere staat gelijke rechten had in hun gebied als in de staat waar hij het certificate had verkregen. De meeste wetten hebben ook een strafbepaling, waarbij onbevoegden die de titel C. P. A. voeren zich bloot stellen aan een geldboete van \$ 50 tot \$ 200 of een gevangenisstraf tot zes maanden.

In verschillende staten onderscheidt men ook het C. P. A. diploma eerste klas van het C. P. A. diploma tweede klas. Tot de eerste klas behooren zij, die minstens vijf en twintig jaar oud zijn en drie jaar lang practisch op administratief gebied werkzaam zijn geweest, waarvan minstens een jaar op het kantoor van een C. P. A. eerste klas; terwijl tot de tweede klas behooren die accountants, welke het examen met succes hebben afgelegd maar die den leeftijd van een en twintig jaar nog niet bereikten en geene drie jaar practisch werk als accountant hebben verricht.

De diploma's, de certificates dus, dragen een *officiëel karakter* in de Vereenigde Staten en zijn verschillend van de Engelse, Schotse of continentale diploma's, die alleen als een particuliere aangelegenheid van de betreffende Instituten of Vereenigingen worden beschouwd en geen wettelijke grondslag hebben. Alleen zijn de diploma's wel wettelijk *beschermd* in Engeland, Schotland en Ierland, alwaar de benaming chartered accountant een privilege is dat alleen door de Instituten kan worden uitgereikt, die een „royal charter” hebben. In Amerika echter is het beroep niet alleen wettelijk *beschermd* maar ook wettelijke *geregeld* evenals overal elders het advocaten- of doktersberoep.

(Wordt vervolgd)

Dr. J. G. SCHOUP

DE PRIJSVORMING VAN DEN STEDELIJKEN BOUWGROND

II MODERNE WAARDELEER

De moderne waardeleer¹³⁾ zoekt de beteekenis van een economisch goed voor de bevrediging der menschelijke behoefte in de diensten, die het goed in staat is te bewijzen en beschouwt die diensten als de eenheden die in een bepaalde behoefte voorzien.

Naar dit gezichtspunt worden de goederen verdeeld in die, welke slechts één dienst bewijzen en dus door het gebruik terstond ophouden te bestaan (verbruiksgoederen) en die (welke

in staat zijn achtereenvolgens een reeks van diensten te bewijzen (gebruiksgoederen).

Het goed, dat ons hier bezighoudt, de grond, behoort tot de laatstgenoemde, echter met dit onderscheid, dat de grond niet door het gebruik in zijn eigenschappen aangetast wordt en dus ook bij voortgezet gebruik niet verbruikt wordt. De reeks van diensten, die de grond bewijzen kan is dus oneindig groot. Nu is bij een gebruiksgoed, dat een reeks van diensten bewijzen kan, de zuivere rente gelijk aan de waarde van één dienstpraestatie, verminderd met de waarde van den laatsten dienst, dien het goed bewijzen kan. Daar de grond een oneindig groot aantal diensten kan bewijzen, is de waarde van den laatsten oneindig verwijderden dienst = 0 en dus de rente gelijk aan de dienstpraestatie. Nu is de waarde van de dienstpraestatie begrepen in de diensten van het eindproduct van het productieproces, waarin de grond een der factoren vormt.

Het productieproces waaraan de bouwgrond deelneemt, is het bouwbedrijf en het product is het huis. Willen wij dus de rente van den bouwgrond bepalen dan moeten wij vaststellen de waarde van het product van den grond als drager van gebouwen en daarna de vraag beantwoorden welk aandeel in die waarde van het product naar de regelen der economische toerekening, aan den grond toe te kennen valt.

Een huis is weder een goed van de tweede categorie, n.l. een zoodanig goed, dat een reeks diensten kan bewijzen.

De waarde van het eindproduct is dus gelijk aan de som van de waarde van alle diensten, die het huis gedurende zijn bestaan kan bewijzen. Deze diensten kunnen echter slechts na elkander worden genoten. Daar een huis meestal langer dienst kan doen dan een menschenleven en bovendien de duur daarvan niet vaststaat, heeft de praktijk behoefte aan een eenheid van tijd waarnaar die reeks van diensten wordt ingedeeld.

De opbrengst van het huis wordt daarom gemeten aan de diensten, die het in den loop van het jaar bewijst.

Hoe wordt nu de waarde daarvan bepaald? Dit geschiedt evenals bij alle economische goederen naar de wet van de grensnuttigheid, of, waar wij te doen hebben met een maatschappij op ruilverkeer gegrond, naar de resultante van de subjectieve waardeschattingen van koopers en van verkoopers, d.i. den marktprijs.

„De waarde van de opbrengst van den grond als drager van „gebouwen wordt bepaald door den marktprijs van huisdienst-„praestaties, d.i. van woningen”.¹⁴⁾

Welk deel van die opbrengst moet nu aan den grond worden toegerekend?

Voor de toerekening komen alleen die productie-factoren in aanmerking, die een economische beteekenis hebben, derhalve: grond, arbeid, bouwmaterialen enz. en wel aldus, dat aan de vervangbare complementaire goederen wordt toegerekend hun vervangingswaarde d.i. hun marktprijs en de rest toevalt aan het onvervangbare goed, de grond. Deze is onvervangbaar, omdat hij is onbewegelijk en onvermeerderbaar.

Wat de eerste betreft, moet in het oog worden gehouden, dat de arbeid, materialen, enz. aan het product zijn besteed in eens voor den ganschen duur van het bestaan daarvan. Vastgesteld moet dus worden het aandeel, dat aan een jaareenheid van de opbrengst geacht moet worden besteed te zijn. Krachtens de stelling van de agiotheorie, dat de mensch tegenwoordige goederen hooger schat dan toekomstige, moet de bestede hoeveelheid vervangbare complementaire goederen beschouwd worden te zijn de som der contante waarden van de aandeelen in de bouwkosten van ieder der jaren, waarin het goed diensten bewijst. Dit aandeel is dus uit die som te berekenen, met behulp van den heerschenden rentevoet, als resultante van alle subjectieve rentevoeten van koopers en verkoopers.

¹³⁾ De hier volgende uiteenzetting is zakelijk ontleend aan Dr. Fr. Kleinwächter: Das Wesen der städtischen Grundrente.

¹⁴⁾ Kleinwächter t.a.p. pag. 189.